

We Lwowie, dnia 8. lipca 1905.

Aleg. 404

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy Dąbie powiatu pilźnieńskiego o wyłączenie jej wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. sądu powiatowego w Pilźnie, a przydzielenie do okręgu c. k. sądu powiatowego w Radomyślu powiatu mieleckiego.

Wysoki Sejmie!

Gmina Dąbie powiatu pilźnieńskiego wniosła na dniu 26. października 1903 do Ls. 3096 petycję do Wysokiego Sejmu o wyłączenie jej z okręgu sądowego w Pilźnie, dokąd obecnie należy, a przydzielenie jej do okręgu sądowego w Radomyślu powiatu mieleckiego, która to petycja, jako niezadowolona przydzieloną została Wydziałowi krajowemu na dniu 14. listopada 1903.

W myśl wniosku komisji prawniczej z 26. października 1903, proponującego odstąpienie tej petycji Wydziałowi krajowemu do zbadania, zarządziliśmy pod dniem 7. grudnia 1903 L.W. 106199 zbadanie tej sprawy przez Wydział powiatowy w Pilźnie, a następnie zażądaliśmy opinii c. k. Starostw w Pilźnie i Mielcu i c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie.

Sprawozdaniem z 20. kwietnia 1904 L. 1275 zawiadomił Wydział powiatowy w Pilźnie w wykonaniu rozporządzenia Wydziału krajowego, że Wydział powiatowy na posiedzeniu z 12. grudnia 1903, a Rada powiatowa na posiedzeniu z 6. marca 1904 oświadczyły się przeciw żądaniu gminy i obszaru dworskiego o to wydzielenie, a to z następujących powodów:

Gmina Dąbie położoną jest wedle sprawozdania Wydziału powiatowego przy drodze powiatowej prowadzącej z Pilzna przez Czarną, Borowę, Różę, Zassów do północnej granicy powiatu, która się łączy z drogą powiatową, prowadzącą przez Radomyśl do Mielca. Co do jakości komunikacji gminy Dąbie z Pilznem z jednej, a Radomyślem i Mielcem z drugiej strony jest ona wedle oznajmienia Wydziału powiatowego jednakową, — odległość Dąbia od Pilzna wynosi wedle zapodania Wydziału pow. 23 klm., a od Mielca 15 klm.; różnica odległości tedy o 8 klm. nie może zaważyć na szali przy rozważaniu, czy należy oddzielić pewną gminę z jednego do drugiego powiatu; — odległość zaś Dąbia od Radomyśla wynosi 5 klm. i ta okoliczność przemawiałaby za żądaniem wydzieleniem tej gminy z okręgu sądowego w Pilźnie, a przydzieleniem do okręgu sądowego w Radomyślu — jednakowoż względ, że ta zmiana bez równoczesnego wydzie-

lenia gminy Dąbie z okręgu c. k. Starostwa w Pilźnie, a przydzielenia jej do okręgu c. k. Starostwa w Mielcu jest niemożliwą, zniewala Reprezentację powiatu mimo odległości Dąbia od Radomyśla tylko o 5 klm. do oświadczenia się jednogłośnie przeciw żądanej zmianie — a powodem tego jest okoliczność, że powiat pilzneński jest pod względem finansowym tak słabym, iż wydatność i hał. dodatku powiatowego nie wynosi nawet 600 hał., a przeto każde uszczuplenie w wydatności tego dodatku powiatowego musiałoby się bardzo dotkliwie odbić na budżecie powiatowym.

Dochód z dodatku powiatowego wynosił w r. 1903 tylko 49.279 kor., a na to zapłaciła gmina Dąbie 826 koron; do wyrównania ubytku tego potrzebaby nałożyć na cały powiat $1\frac{1}{3}$ hał. więcej dodatku powiatowego; ubytek ten byłby dla powiatu dotkliwym. Z równą racją mogłaby żądać n. p. gmina Zassów, odległa od Radomyśla o 8 klm. i przyległa gminy odłączenia z okręgu Starostwa w Pilźnie, a przyłączenia do Starostwa w Mielcu; Wydział powiatowy w końcu oznajmia, że dokąd nie będą do okręgu Starostwa w Pilźnie przydzielone gminy, które z natury rzeczy powinny do niego należeć, nie może oświadczyć się za wyłączeniem jakiejkolwiek gminy z okręgu Starostwa w Pilźnie; — Rada powiatowa na posiedzeniu z 26. marca na wniosek prezesa Rady: „że ponieważ do powiatu należy mało gmin, między którymi znaczna część ubogich, wskutek czego siła podatkowa jest tak słaba, że przy dalszem odrywaniu się gmin administracja powiatu stałaby się niemożliwą, jednogłośnie wniosek ten przyjęła“.

Wręcz odmienne zdanie co do tego wydzielenia objawiły c. k. władze rządowe, mianowicie c. k. Starostwo w Pilźnie pismem z 27. lipca 1904 L. 14817 oznajmiło, że przeciw wyłączeniu gminy Dąbie z powiatu politycznego w Pilźnie nie zachodzą ze strony c. k. Starostwa żadne przeszkody, a podane przez gminę powody co do oddalenia od Pilzna i Mielca polegają na prawdzie i zasługują na uwzględnienie; podniesiony zaś przez Wydział powiatowy ubytek dochodów w podatkach powiatowych, jako jedyny powód, dla którego Rada powiatowa zajęła stanowisko odmowne, które zresztą wcale nie są tak znaczne, nie może zdaniem Starostwa być decydującem w tej sprawie, gdzie się rozchodzi o zaoszczędzenie mieszkańcom gminy większych wydatków z powodu odległości znaczniejszej i zaoszczędzenie większej straty czasu.

Również przychylnie zdanie dla sprawy wydzielenia po myśli żądania petycyonującej gminy objawiło c. k. Starostwo w Mielcu; w szczególności pismem z 2. sierpnia 1904 L. 15095 oznajmiło c. k. Starostwo, że po przeprowadzeniu ze swej strony dochodzenia uważa wyłączenie gminy Dąbie z okręgu sądowego i politycznego w Pilźnie, a przyłączenie do okręgu sądowego w Radomyślu wielkim i do powiatu politycznego w Mielcu za zupełnie uzasadnione.

Gmina Dąbie jest wedle oznajmienia tego Starostwa bardzo blisko położoną siedziby sądu powiatowego w Radomyślu, bo tylko o 5 klm., gdy odległość od Pilzna wynosi 26 kilometrów; również odległość od Mielca wynosząca 17 kilometrów jest wedle zdania tego Starostwa znacznie mniejszą od odległości do Pilzna.

Dla mieszkańców gminy Dąbie będzie zatem żądane wyłączenie bardzo dogodnie i korzystne, a c. k. Starostwo nie widzi żadnych uzasadnionych przeszkód, któreby tej zmianie mogły stać na przeszkodzie.

C. k. Sąd krajowy wyższy w Krakowie wreszcie pismem z 21. września 1904 L. pr. 94443 z/4 oznajmił, iż po przeprowadzeniu dochodzeń ze stanowiska administracji sądowej oraz ze względu na księgę gruntową nie zachodzą żadne przeszkody wydzielenia gminy Dąbie; okoliczność zaś, że gmina ta położona jest na samej północnej granicy okręgu sądu powiatowego w Pilźnie i od tegoż sądu oddaloną jest 26 klm., zaś od Radomyśla, do którego obszaru swą północną granicą bezpośrednio przytyka, oddaloną jest tylko 5 klm., przemawia za uwzględnieniem petycyi tejże gminy.

Odległość gminy Dąbie od Pilzna i Radomyśla rozmaicie jest podaną przez poszczególne władze; — Wydział powiatowy podaje tę odległość na 23 klm. od Pilzna, 5 kilometrów od Radomyśla, a 15 klm. od Mielca; Rada gminna w swej petycji do Wys. Sejmu oznajmia, że gmina Dąbie oddaloną jest od Pilzna 29 kilometrów, 19 klm. od Mielca, a 4 klm. od Radomyśla.

Starostwo w Mielcu w swej odezwie z 2. sierpnia i Sąd wyższy krajowy w Krakowie oznaczają tę odległość na 26 kilometrów od Pilzna, a 17 kilometrów od Mielca. — Wobec tych sprzeczności Wydział krajowy zaznacza, że wedle urzędowego oznajmienia c. k. Starostwa w Pilźnie do Wydziału powiatowego z 22. stycznia 1904 L. 1303 wynosi odległość z Dąbia do Pilzna 23 kilometrów, do Radomyśla 5 klm., a do Mielca 15 kilometrów.

Wobec oświadczenia wreszcie Wydziału i Rady powiatowej w Pilźnie, że przez odłączenie gminy Dąbie siła podatkowa powiatu bardzo by ucierpiała i administracja powiatu stałaby się niemożliwą Wydział krajowy zaznacza, że budżet powiatu pilzneńskiego na r. 1904 uchwalony na posiedzeniu Rady powiatowej z 9. stycznia 1904 wykazuje z porównania niedoboru z dodatkami powiatowymi nadwyżkę w dochodach w kw. 1122 kor. 33 hal.; w szczególności prelinowane są:

1) w funduszu powiatowym administracyjnym:

wydatki w kwocie	14.136 K. 40 h.
dochody w kwocie	2.712 K. 36 h.
niedobór w kw.	11.424 K. 04 h.
na którego pokrycie nałożono 10% dodatków w kw.	11.860 K. — h.
pozostała nadwyżka w kwocie	435 K. 96 h.

2) w funduszu dróg powiatowych:

wydatki w kw.	15.110 K. 40 h.
dochody własne w kw.	4.853 K. 66 h.
niedobór	10.257 K. 34 h.
pokrycie 9% dodatki do podatków w kw.	10.674 K. — h.
pozostaje nadwyżka w kw.	416 K. 66 h.

3) powiatowy fundusz dróg gminnych:

wydatki w kw.	40.020 K. — h.
dochody własne w kw.	27.243 K. 71 h.
niedobór w kw.	12.776 K. 29 h.
pokrycie 11% dodatki do podatków w kw.	13.046 K. — h.
pozostaje nadwyżka	269 K. 71 h.

razem j. w. . . 1.122 K. 33 h.

Zestawienie to wykazuje, że stan dochodów powiatu pilzneńskiego nie jest taki rozpaczliwy i że ubytek z dodatków z gminy Dąbie podany przez Wydział powiatowy w kw. 826 K znalazłby jeszcze pokrycie w nadwyżce dochodów wykazanych przy budżecie.

Różnica w odległości gminy Dąbie od Pilzna 23 klm., a od Radomyśla 5 kilometrów jest istotnie bardzo znaczną i ma decydujące w tej sprawie znaczenie dla mieszkańców gminy Dąbie, gdyż przez przydzielenie tej gminy do Radomyśla staje się komunikacja dla jej mieszkańców z władzami łatwiejszą, z mniejszymi kosztami i mniejszą stratą czasu połączoną — a wobec jednozgodnego oświadczenia się władz rządowych, a to Starostw w Pilźnie, w Mielcu i wyższego Sądu krajowego w Krakowie za wydzieleniem gminy Dąbie z okręgu sądowego w Pilźnie, a przydzieleniem do okręgu sądowego w Radomyślu, a administracyjnego w Mielcu — Wydział krajowy przedstawia tę sprawę Wysokiemu Sejmowi z wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża w myśl ustawy z 11. czerwca 1868 L. 59 Dz. p. p. c. k. Rządowi opinię, że w interesie kraju i stron interesowanych leży wydzielenie gminy Dąbie wraz z obszarem dworskim z okręgu sądowego i starostwa w Pilźnie, a przyłączenie do okręgu c. k. sądu powiatowego w Radomyślu i starostwa w Mielcu.

Z Rady Wydziału kraj. Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Michał Glidziuk w. r.

Członek Wydziału krajowego.